

Такриз

ба автореферати номзидии Ҳайдарова Бисаноат Умаровна
дар мавзӯи “Анъанаҳои адабиёти классикии форсии тоҷикӣ
дар осори Шӯҳии Ҳучандӣ”

Шӯҳии Ҳучандӣ дар таърихи адабиёти форсии тоҷикӣ ҳамчун суҳанвари мумтоз, эҷодкор, навоар мақому манзалати баландеро соҳибгардида, тавассути ашъори нобаш дар пешрави адабиёти тоҷик саҳми назаррас гузоштааст. Ин шоири ширинкалом аз қабиле шуароӣ соҳибқалам ва боистеъдодест, ки зиндагиву фаъолиятҳои ба нимаи аввали асри XVIII рост омадааст. Аммо, мутаассифона, рӯзгору осори пурмухтавоӣ ӯ пурра мавриди таҳқиқи муҳаққиқон қарор нагирифтааст. Аз ин рӯ, диссертант дар баробари ба эътибор гирифтани маълумоти сарчашмаву маъхазҳо, ба китобҳои илмиву таърихӣ низ таъҷиб намуда, осори адабии шоирро мувофиқи матлаб таҳқиқу баррасӣ намудааст.

Мирзо Шӯҳии Ҳучандӣ аз зумраи он шоиронест, ки дар инкишоф ва интишори ғазал саҳми арзанда гузошта, дар партави сабку услуби суҳанварони пешин ҷодаи мустақил ва хосаи худро дар ғазалсароӣ пайдо кардааст. Ғазалҳои Шӯҳии Ҳучандӣ агар аз як ҷониб дар ниҳоятӣ содагиву раванӣ эҷод шуда, афқору андешаҳои латифи ошиқонаро таҷассум кунад, аз ҷониби дигар, онҳо инъикосгари афқори ҳақимона, ақидаҳои ирфонӣ ва ғояҳои ҳаётдӯстонаву башарпарваронаи шоир мебошанд.

Аз мухтавоӣ автореферати диссертант бармеояд, ки Шӯҳии Ҳучандӣ дар нигориши ғазал мартабаи баланд доштааст. Зеро девони шоир дар доираи нигориши девонҳои суҳанварони пешин аз ғазали ҳамдогоз мешавад. Маъмулан, ғазали ифтитоҳии девонхоро шуаро аз оёти Каломи Шариф ва аҳодиси набавӣ истинод мекунанд. Шӯҳии Ҳучандӣ низ силсилаи ғазалҳои аввалини девонашро дар мадҳу ситоиши худованд ва пайambarаш бахшида, муҳимтарин ҳадафҳои хешро аз эҷоди ғазал баён мекунад. Ҳамчунин дар партави ашъори орифона шоир перомунӣ одобу

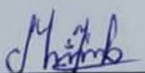
ахлоқ, сабру қаноатпешагӣ, одаму одамгарӣ, ростқавливу парҳезкорӣ андешаҳои чолиби диққат баён намуда, муҳаббат ба илму маърифатро низ як рукни асосии зиндагии инсоният донистааст.

Хулосаҳои автореферат фикрҳои дар ҳар ҷаҳор боби қор фарогирифтаро инъикос менамояд. Аммо автореферат аз камбудихои имлоиву техникӣ оғӣ набуда, (сах. 3, 15,21), аз нигоҳи мо қисмати бо забони русӣ интишорёфтааш каме таҳрирталаб аст. Вале ин ғалатҳои ҷузъӣ арзиши илмии диссертатсияро коҳиш намедиханд.

Аз муҳтавои автореферат бармеояд, ки диссертатсияи Ҳайдарова Бисаноат Умаровна дар мавзӯи “Анъанаҳои адабиёти классикии форсии тоҷикӣ дар осори Шӯҳии Хучандӣ” баанҷомрасида буда, муаллифи он сазовори дараҷаи илмии номзади илмҳои филологӣ аз рӯи ихтисоси 10.01.01- Адабиёти тоҷик мебошад.

Номзади илмҳои филологӣ, омӯзгори калони
кафедраи фалсафа ва сиёсатшиносии

Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншох Шохтемур

 Чурғосиев Мулоҳмадшо Чурғосиевич

27 августи соли 2021

Суроға: 734003, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
шаҳри Душанбе, Хиёбони Рӯдакӣ, 146

E-mail: ahmadshoh@interhet.ru

Имзои М. Чурғосиевро тасдиқ мекунам:

Сардори шуъбаи таъминоти ҳуқуқи ва кадрҳои
ДАТ ба номи Ш. Шохтемур

Тағоева М. А.